

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
UNA members: \$7.50 — 6 months, \$15.00 — 1 year. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає своїх членів від надання неправдивої інформації. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг. Допущення за адресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — за змістом оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00.
Для членів УНСОЮЗУ \$7.50 на 6 місяців, \$15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — \$1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Кінець Ватиканського Синоду

У неділю, 8-го грудня 1985 року, закінчився Синод, в якому брали участь 165 владик Католицької Церкви з різних країн світу, в тому числі чотири ієрархи Української Католицької Церкви зі ЗСА і Канади. Формальним завершенням ватиканського нараду була Понтифікальна Богослужба, яку відправив у Соборі св. Петра Папа Іван Павло II з участю великої більшості учасників Синоду. Висновки отих нарад і рекомендації схоплено у 14-сторінковому документі, що його передано Папі. Цей документ вже оприлюднено, чим Папа задемонстрував свою готовність "вислухувати" всі думки, жалі і претензії, які нуртують в Католицькій Церкві, що нараховує понад 800 мільйонів вірних.

За твердженням пресових коментаторів, — Синод не вирішив проблем, які становлять найбільші суперечки, як ось справа розводів, celibату, допущення жінок до священничого стану, проблема абортів і відношення Церкви до актуальних міжнародних справ. Синод, — читаємо, — стався зберігати "середушті" лінії, йдучи у дечому по лінії бажань консервативістів і в дечому йдучи назустріч лібералам.

Найповажнішою рекомендацією Синоду є збільшення прав Синодів окремих католицьких національних Церков, щоб вони мали більший вплив на призначення нових єпископів. Це обожило б владу Папи. Так само поручається Папі об'єднати обов'язуючі приписи щодо посту і дозволити католикам в Азії і Африці користуватися деякими своїми місцевими традиційними обичаями, як ось, наприклад, скликування вірних барабанами. Синод поручив теж скасування існуючого ще з часів середньовіччя списку заборонених Церквою книжок.

Папа за дотеперішнім авторитарним устроєм Католицької Церкви має право прийняти або відкинути різні рекомендації Синоду. Сам він — консервативіст і традиціоналіст, але намагається злагодити внутрішні конфлікти і тому вже пішов на різні поступки ліберальній течії у Церкві. За одностайним твердженням коментаторів — Папа Іван Павло II надає вітається величезним авторитетом і популярністю, як людина непересічної індивідуальності, сильною волею і подивовидної роботащості, що нагадує характеристичні риси вдачі американського президента Рональда Регена.

КОНГРЕС ЗСА ГОТОВИЙ схвалити закон, який стримає імпорту значної кількості товарів з Советського Союзу, включно з деякими нафтовими продуктами, золотом, господарськими машинами, тракторними генераторами. У випуску всіх цих товарів беруть участь в'язні советських концтаборів. Конгрес вважає, що американці не можуть користуватися виробами невільників.

Володимир Жила

НЕВТОМНИЙ ШУКАЧ ПРАВДИ Й ДОБРА

Юрій Пундик "У полум'ї дружнього слова". Збірник вибраних статей, за редакцією Василя Михальчука. Париж: Видання "Українського слова", 1983. 443 стор.

II.

На ті багатства проблем, що їх зустрічаємо в рецензованих книгах, окреме місце займає стаття "В обороні рідної мови". Вона написана в критичному плані викриття русифікації, що всесторонньо загрожують українській мові й культурі. Тут потрібен сильний стихійний опір, насамперед, в Україні, як також і в діаспорі. Наша еміграція, як пише Юрій Пундик, — і зі свого боку відповідною дією включно з найширшим по можливості роз'ясненням перед світовою громадськістю московської русифікаційської політики, може допомогти ослабити цей новий московський наступ на душу українського народу" (стор. 345). Ажده мова народу повинна розвиватися і збагачуватися разом з його розвитком, а тим часом вона знає сильних ударів, її штучно засмічують російськими словами, щоб наблизити до російської мови й стерти її національне обличчя, зробити її місцевим російським діалектом. Московська політика русифікації України — одне з найстрашніших явищ, що його сьогодні переживає український народ у "своєї" державі.

Згадуючи про неспроможність, тривалі заслуги сл.п. проф. Володимира Кубійовича для української науки — треба відзначити його, як основника українського регіонального видавничого руху.

Хоч уже давніше, на початку ХХ століття, появилися поважні студії про Гуцульщину, Бойківщину, Лемківщину й інші землі, однак проф. В. Кубійович, уродженець Лемківщини, сам досліджував свою улюблену батьківщину, збирав матеріали та заохочував усіх збирати матеріали про свою найближчу батьківщину й видавати їх як цюголку до величавої палати нашої прадавньої культури. Шойно коли зберемо всі матеріали про всі наші землі, тоді матимемо повну картину нашої матеріальної й духовної культури, нашої історії.

Щі думки сл. п. проф. В. Кубійович поширював на терені Наукового Товариства ім. Т. Шевченка, де він займав високі становища, як генеральний секретар, голова різних комісій. За його старанням в 1961 році створено при НТШ Комісію Регіональних Дослідів і Публікацій під проводом проф. д-ра Василя Лева.

Ця комісія видала заклики творити регіональні коміте-

Іван Дурбак

Проф. В. КУБІЙОВИЧ — ОСНОВНИК РЕГІОНАЛІСТИКИ

ти з колишніх мешканців поодиноких повітів чи земель України, видала заклики і проєкт змісту регіонального збірника. На зміст регіонального збірника повинні складатися інформації про природні дані: територію, клімат, природні багатства, населення, матеріальну й духову культуру, зайняття мешканців, релігійне, культурне, політичне, господарське життя, всі організації: жіночі, молоді, здоровельні, спортивні тощо. Також археологія, передісторія, об'єкти війни, визвольні змагання, часи української державності, участь в УСС, УГА, в Армії УНР, в УПА, в Українській Дивізії тощо. Окремо треба охопити нашу мартірологію під усіми окупантами, але тут були деякі застереження, щоб не пошкодити тим, що залишилися на рідних землях.

Професор В. Кубійович підкреслював, що наперед треба зібрати всі доступні інформації про Лемківщину, яка, на його думку, як „здо-

рового песиміста", вже не вернеться до єдності з українськими землями, бо з неї виселено всіх українців на схід і захід. Хоча деякі повернулися назад, та це малі відсотки. Тому що пропали головні документи: метрики, громадські документи під час примусового виселення лемків, треба збирати матеріали з уст колишніх мешканців (орал гісторі); усіх місцевостей Лемківщини. З їхньою смертю уже ніхто не зможе дати правдивих даних про кожну місцевість. Хоч уже проминуло 25 літ від проголошення цієї акції, то, ще досі не видано лемківського збірника. Досі найкраще вивчалися з регіональних завдань бойки, що видали вже багато варіантів і об'ємистих книг про свою улюблену батьківщину. Також подолання видати змістовні збірники про свої повіти, за виком збірничого збірника, що вже у друкарні. Гуцульщина опрацьовується аж три окремі комітети, що приготували три збірники, замість

видати спільними силами один добре підготований. Хоч появилися видання про Львів і Перемишль, але досі неопрацьовані львівський і перемишльський повіти, і ніхто цим не займається. Закарпаття, Буковина й Волинь видали свої регіональні збірники, хоч не всі їхні повіти опрацьовані. На жаль, центральні та східні українські землі не охоплені регіональним рухом, бо бракує людей, хоч не всі їхні повіти опрацьовані. На жаль, центральні та східні українські землі не охоплені регіональним рухом, бо бракує людей, хоч не всі їхні повіти опрацьовані. На жаль, центральні та східні українські землі не охоплені регіональним рухом, бо бракує людей, хоч не всі їхні повіти опрацьовані.

Час працює проти нас, тому треба спішитися, щоб зібрати всі матеріали від активістів, сучасників, і очевидців, і якщо трудно їх видати, то треба скласти їх в архівах наших наукових товариств, як НТШ, УВАН, у музеях і бібліотеках. Історія України така бідна на українські джерела, бо їх переважно понижили нацистські окупанти. Подбаймо зберегти історію наших часів для грядучих наших поколінь, згідно з бажанням й вказівками багатозаслуженого батька українського регіонального руху сл. п. проф. Володимира Кубійовича.

го написи починають ігнорувати нашу етнічну групу так, як наша етнічна група ігнорує їх часописи і їхні статті.

Найбільш переконливим засобом навізання добрих відносин із даним часописом є, самозрозуміло, багато нових передплат. У випадку виїмково корисних для нас статей, ми повинні у додатку до чисельних листів відповідати теж збільшенням передплат.

Одним із успішних засобів інформування широкого загалу про українські справи є писання добре обдуманих листів для публікації в американських часописах і журналах. На жаль, українських листів на сторінках американської преси дуже мало. Можливості тут великі і ми їх не використовуємо.

Знаємо одного нашого старшого громадянина, (назвисько його відоме редакції), який за останніх кількадецять років помістив у кількох американських часописах сімдесят кілька листів, про такі справи як переслідування в Україні, голод 1932-33 років, УПА, тиждень поневолених націй і т.п. Як багато більше знав би американський загал про нас, коли б більше із нас висихували свої мовкові енергії для ширення правди про Україну серед наших співгромадян — не-українців, замість зуживати цю енергію на взаємоборьбу у нашому гетто...

Було б дуже доцільним і корисним, створити у ЗСА сітку кореспондентів, які б у важливих справах масово слали б листи до часописів та до конгресменів, сенаторів, Президента і т.п.

Закінчення буде.

Невихиснувані можливості

Іншою великою причиною вищезгаданої нашої капітуляції є те, що ми не стараємося ближче приглянутися проблемі засобів масової інформації в Америці. Коли б ми ближче приглянулися цій справі, ми побачили б, що перед нами є багато засобів масової інформації, які є відкриті для нас, а яких ми не висихуємо.

Перш за все є багато американських часописів і журналів, які нам не є ворожі. Це правда, що це з малими винятками середньої величини і менші пресові органи, але їх — багато. До таких пресових органів у першу чергу належать ті, що є протикомуністичні. Згадаймо тут два такі органи, але їх є багато більше:

"Вашингтон Інквайрер", що, його видає "Рада для оборони свобод", це невеликий об'ємом тиждень, але всеціло повиснений знаменитими статтями, що розглядають або комуністичні затії поза межами ЗСА або протикомуністичні затії різних американських ліній і комуністичних груп унутрі ЗСА. Рівень цього малого тижденька високий, а його протикомуністична лінія більше пряма і послідовна, як будь-якого американського часопису чи періодика, що нам його доводилося читати.

Містять у "В. Інквайрері" статті такі блискучі публіцисти як Патрик Бюкенен, найвищий клас політичний критик Ред Ірвайн, який є справжнім "бичем Божим" на лівальські американські пресові органи та телевізій, відома в усій Америці Філіс Шьяллі та інші.

Цей тиждень давніше надрукував інтерв'ю з Надією Світличною, уліті мину-

Ярослав Татомір

МИ І ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

до листів українських читачів.

Є багато більше таких часописів, що час від часу містять прихильні до українських справ статті, та їх очевидно, нема місця тут перелічувати.

Реагуюмо

Нашим недомаганням є те, що ми дуже інертно реагуємо, що про нас, добре або зле, пише американська преса і зокрема не стараємося навізувати і вдержувати позитивні взаємини з цими журналістами і пресовими органами, які прихильно про нас пишуть.

Недавно литовський активіст адвокат Зумбакіс подав на громадському вічу у Філадельфії такий приклад нашої (і литовської) інертної реакції: після цього як у "Філадельфії Інквайрер" появилась вище згадана стаття Воррена Раджера, він подвоївся до редакції цього журналу і запитав, яка була реакція читачів на цю статтю. Йому відповіли, що у зв'язку з цією статтею редакція отримала п'ять листів із призначеннями. Коли б ми (ц.н. українці і литовці) були вислали 1,000 листів із призначеннями за поміщення цієї статті, сказав Зумбакіс, "з ним більше рахувалися б".

Коли ми зовсім не реагуємо на прихильні для нас статті, автори цих статей і редакції часописів набирають враження що, або ми не читасмо їхніх статей або не дбасмо про те чи про нас хтонебудь щось доброго

Савен Кальман

Кінець світу?

Роки 1985-86 можна назвати роками комет Галлея. Майже щодня можна побачити в газеті чи журналі статті про комету. Невидно, комета й Галлея є нашим постійним відвідувачем уже на протязі 2500 років, згідно із найстарішими відомостями що походять з 476 року перед народженням Христа. Появу цієї комети, донедавна вважали, а може ще й тепер, вважають за недобрим передвісником. А в дійсності, що стається якщо комета, візьмемо для прикладу Галлея, зудариться із землею. Власне, про щось подібне я й хочу поділитися із читачами, але підхід до розслідування цієї справи буде цілком з іншого боку.

Хто із нас не цікавився картинками бронтозаврів, іхтіозаврів, брахіозаврів чи інших динозаврів, ми захоплювалися, але в той самий час були раді, що не прийшли лоси жити в тих самих часах. А чи знаєте ви, що динозаври раптово згинули приблизно 65 мільйонів років тому? Динозаври замінили ссавці, більш досконалі теплокровні тварини.

У чому полягає загадка знищення динозаврів? На превеликий жаль, ніхто з певністю не знає, хоч багато здогадів.

Розглядаючи й досліджуючи шари землі з часів знищення динозаврів, науковці також довелися, що в тих самих часах згинуло теж багато інших звірів. Цілком випадково науковці зауважили, що у шарі із 65 мільйонів років тому знаходиться багато елементів ірідію. Ірідій досить рідкісний елемент, метал, належить до групи платини. З огляду на високу питому вагу цей елемент, із більшості інших важких елементів, сконцентрувався у центрі землі, а на поверхні його майже немає.

Одночасно на тій самій глибині також знайшли залишки вугілля. Це зацікавило науковців. Але як відношення між ірідієм і вугіллям на знищення динозаврів, а не ірідій, алі вугілля не є отруйним. Також є відомо, що комети й метеори, які правдоподібно, походять від комет, мають в собі велику кількість ірідію. Після вивчення фактів ірідію, вугілля, комет й загибелі динозаврів, науковці прийшли до висновку, що в тих часах, тобто 65 мільйонів років тому велика кількість метеоритів вдаряла в землю, спричинивши глобальні пожежі. Отже, загадка ірідію й вугілля — розкрита. Дим й сажа від цих пожеж спричинили глобальне затемнення, що тривало довгий час, брак сонячного світла спричинило замирання рослинного світу, що в свою чергу спричинило масове знищення тваринного світу, спеціально плазунів. Температура плазунів залежить від навколишньої температури, низька температура сповільнює метаболізм, що в свою чергу прискорює замирання. Свіці, в яких температура тіла не залежить від навколишньої температури більш витривалі, тому й пережили період низької температури й замінили плазунів як володарів тваринного світу.

Але що спричинило велику катастрофу стала 30-го червня 1908 року. В цьому році велика вогняна куля пролінула в Сибір, недалеко від річки Тунгуски. Очевидці розказують, що стався страшний вибух, майже всі дерева у промірі 20 миль були знищені, стадо з 1,500 оленів було цілком знищено, люди на віддалі 50 миль від сили вибуху поवालися на землю. Звісно що такий вибух на Москві чи інше велике місто спричинив би великі пошкодження. Зудар комети із землею, у нормальних обставинах, є майже неможливим, беручи під увагу величезні міжпланетарні простори, отже потрапи комети в землю — майже неможливо.

Якщо зірка смерті, Немезида, направила існує, ми маємо ще 13 мільйонів років до її чергового повернення, отже рекомендуємо турбуватися. Якщо до того часу ми самі себе не знищимо, то напевно знайдемо спосіб як охоронитися від Немезиди.

ВИБОРЦІ ГВАТЕМАЛІ обрали, перший раз після 15-ох років, цивільного президента, яким став лідер християнсько-демократичної партії Марко Вініціо Керезо Ареальо. Він легко переміг інших цивільних кандидатів, які обіцяли після виборів співпрацювати з новим президентом для скріплення престижу і поправу економіки Гватемали.

ЛІДЕРИ СЕНАТУ І ПАЛАТИ Репрезентантів прийшли до згоди в справі про збалансований бюджет і представляють спільний законопроект на одобрення президента Рональда Регена. Основним пунктом їх розходжень були зменшення у військовому бюджеті, проти яких різко виступав Президент. Секретар Департаменту фінансів Джеймс Бейкер, виступаючи на телевізії, заявив, що Президент має право не лише знати, але і вирішувати, які видатки можна зменшити у військовому бюджеті, бо він є головнокомандуючим збройними силами країни. Після годинної наради з Президентом, в якій взяли участь демократи і республіканці, лідер сенатської більшості Роберт Дол заявив, що Конгрес прийме бюджет, який задовольняє всіх.

ПРЕСОВЕ АГЕНТСТВО Ройтерса інформувало, що син Юрія Андропова, Ігор, який був відкликаний з Атен з посольства до Москви, після чого повернувся до Греції. Міністерство закордонних справ назвало на його місце 68-річного дипломата Віктора Ф. Стукаліна. Що сталося з І. Андроповим советські джерела не вислідують. Прем'єр-міністр Греції Андреас Папандреу, заявив, що у висліді втечі Бохана, грецька поліція розкрила п'ять грецьких шпигунів, які від років працювали для Советського Союзу.

Кінець

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

Ч. 9.

ГРУДЕНЬ

1985

Степан Гавриш

Нове вдосконалення забезпеченої служби УНСоюзу для української громади Америки й Канади

Життя в ХХ сторіччя під кожним оглядом плыве дуже рвучким струмом, а головне коли врахувати технологічні досягнення. Не відстає у тій діяльності й забезпечена справа. Великі комерційні, а також братські забезпечені установи-компанії майже щокілька місяців уводять нові роди забезпечення і тим самим дають «нову зброю» для своїх продавців-організаторів, щоб мали щось нового пропонувати своїм prospects.

Не відстає від тих інновацій і наш Український Народний Союз. Майже щороку Екзекутивний Комітет схвалює нові роди забезпечення або відповідальні зміни до вже існуючих класів забезпечення. Все це спрямоване на поліпшення служби нашій українській громаді. Особливо багато змін зайшло в останніх роках, а головне 1983 року.

В 1983 році ми відзначили 90-літній ювілей найстаршого українського щоденника у вільному світі «Свобода» і з цієї нагоди з днем 1-го жовтня того року впроваджено надзвичайно поважні зміни, а головне у віці забезпечення без лікарських оглядин, а також знесення обмежень суми забезпечення та вкінці знизити вкладок в класах Термінового і Акцидентного забезпечення. Все це сміло можна назвати надзвичайно поважним досягненням, а поважним тому, що це ж перший раз в історії УНСоюзу знесено обмеження в сумах забезпечення. Іншими словами, кожний prospect у доброму стані здоров'я може забезпечитись в Союзі на таку суму, на яку дозволять йому фінансові засоби, навіть тоді, коли він досягнув 65-го року життя.

Говорячи про нові межі віку та суми забезпечення без лікарських оглядин, то прямо вірити не хочеться, що Союз впровадив такі поважні зміни у тій діяльності для покращання служби своїм членам й українській громаді. Доказом цього служить нижчеподана таблиця, у якій сказано, що особи в доброму стані здоров'я можуть вносити аплікації на забезпечення без лікарських оглядин у таких межах сум та віку:

50.000	до віку	40 років
24.000	до віку	45 років
10.000	до віку	50 років
5.000	до віку	55 років
3.000	до віку	60 років
1.000	до віку	65 років

Як вже згадано, сума забезпечення з лікарськими оглядинами не має обмежень.

ЗНИЖЕННЯ ВКЛАДОК НА ТЕРМІНОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Вслід за проголошенням зміни віку та сум при забезпечуванні без лікарських оглядин, проголошено драстичну знижку цін на Термінове і Акцидентне забезпечення. Доказом драстичної знижки може послужити таблиця цін перед 30-им вересня, а відтак нових цін від 1-го жовтня 1983 року.

ТЕРМІНОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ З ПЛАЧЕННЯМ ВКЛАДОК НА ПРОТЯЗІ 5 РОКІВ (Т — 5)

Вкладки перед 30 вересня 1983 р.

Вік	25	\$ 5.000	річно	\$ 28.65
Вік	25	\$ 10.000	річно	\$ 57.30
Вік	25	\$ 20.000	річно	\$ 114.60
Вік	25	\$ 50.000	річно	\$ 286.50
Вік	35	\$ 5.000	річно	\$ 33.50
Вік	35	\$ 15.000	річно	\$ 100.50
Вік	35	\$ 20.000	річно	\$ 134.00
Вік	35	\$ 50.000	річно	\$ 335.00

Вкладки від жовтня 1983 р.

Вік	25	\$ 5.000	річно	\$ 16.50
Вік	25	\$ 10.000	річно	\$ 33.00
Вік	25	\$ 20.000	річно	\$ 46.00
Вік	25	\$ 50.000	річно	\$ 115.00
Вік	35	\$ 5.000	річно	\$ 23.40
Вік	35	\$ 15.000	річно	\$ 70.20
Вік	35	\$ 20.000	річно	\$ 63.60
Вік	35	\$ 50.000	річно	\$ 159.00

Наведених тих кілька прикладів є речевим доказом, що зайшли колосальні зміни в цінах від 1-го жовтня 1983 року, а головне при більших сумах забезпечення. Доводом того служить приклад: вік 35 років, річна вкладка за \$15.000 вноситься \$70.00, а за \$20.000 лише \$63.60. Така поважна різниця є тому, що почавши від \$20.000 і більше, член одержує знижку \$1.50 за кожну \$1.000. Прикладом цього є: за \$15.000 ціна була \$70.20, а за \$5.000 \$23.40 і разом член повинен платити \$93.60. Але коли член купив забезпечення на суму \$20.000, то \$30.000 знижки і тим самим його річна вкладка вноситься лише \$63.60. На таку поважну знижку у цінах забезпечення може собі дозволити лише Український Народний Союз маючи стабільшу фінансову господарку.

Класу Акцидентного забезпечення впроваджено в Українському Народному Союзі 1965 року. Сума забезпечення виносилася \$5.000 із річною вкладкою від \$9.20 до \$15.20 залежно від віку prospects.

Від 1-го жовтня 1983 року так, як при Терміновому забезпеченні впроваджено поважні зміни у цінах за ту саму суму, яка була раніше — \$5.000. Найважливішим є те, що не береться під увагу різниця віку, а впроваджено одну ціну в сумі \$6.50 річної вкладки (2 центи денно) у віці від 16-го до 55-го року життя. Забезпечення це можуть набутти лише члени Союзу як додатково. Не-члени не можуть набутти Акцидентного забезпечення в Союзі, а натомість термінове забезпечення є доступне для всіх.

На початку цієї статті було сказано, що УНСоюз не відстає від інших аскураційних установ, коли говорити про впровадження нових класів забезпечення чи інших інновацій. А доказом може послужити те, що, починаючи з 1-го грудня 1985 року, Український Народний Союз впровадив дві нові класи забезпечення з одноразовими вкладками. Це грамоти — класи "W" на ціле життя та Ендомент 65. Як в класі на «ціле життя» "W", так і в класі Е-65 сума забезпечення починається від \$2,000.

Поміщені поруч таблиці вкладок інформують, що вкладки за це забезпечення є дуже низькі. Обрахунок вкладок треба помножити на число тисяч забезпечення, що їх бере prospect, а тоді до цієї суми вкладок ще треба додати \$10.00 додаткової вкладки від кожної грамоти, а не тисячі доларів. Так грамоти з одноразовими вкладками класи

"W", як Е-65 мають нагромадження резерви, що її можуть вибрати забезпечені улюбий час, як грошові звороти. Вартість грошових зворотів є висока, а взявши під увагу низькі ціни за вкладки, то ці нові класи забезпечення є дуже корисними для членів.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION SINGLE PREMIUM LIFE PLAN

SINGLE PREMIUMS PER \$1,000 INSURANCE (add \$10 "policy fee" to premium for certificate)

Issue Age	Single Premium per \$1,000	Issue Age	Single Premium per \$1,000
0	\$49	35	\$176
1	51	36	184
2	52	37	192
3	53	38	200
4	55	39	209
5	56	40	217
6	58	41	227
7	60	42	236
8	62	43	246
9	64	44	256
10	67	45	267
11	69	46	277
12	72	47	288
13	74	48	300
14	77	49	311
15	80	50	323
16	83	51	336
17	86	52	348
18	90	53	361
19	93	54	374
20	97	55	387
21	100	56	401
22	104	57	414
23	108	58	428
24	112	59	442
25	117	60	456
26	122	61	471
27	127	62	485
28	132	63	499
29	137	64	514
30	143	65	528
31	149	66	543
32	155	67	557
33	162	68	572
34	169	69	586
		70	600

MINIMUM FACE AMOUNT: \$2,000

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION SINGLE PREMIUM ENDOWMENT AT 65 PLAN

SINGLE PREMIUMS PER \$1,000 INSURANCE (add \$10 "policy fee" to premium for certificate)

Issue Age	Single Premium per \$1,000	Issue Age	Single Premium per \$1,000
0	\$59	28	178
1	61	29	186
2	63	30	195
3	65	31	204
4	67	32	213
5	69	33	223
6	72	34	234
7	75	35	\$245
8	77	36	256
9	81	37	269
10	84	38	281
11	87	39	295
12	91	40	309
13	95	41	323
14	99	42	338
15	103	43	354
16	107	44	371
17	112	45	388
18	116	46	406
19	121	47	425
20	126	48	445
21	132	49	466
22	137	50	488
23	143	51	510
24	150	52	534
25	156	53	559
26	163	54	585
27	171	55	613

MINIMUM FACE AMOUNT: \$2,000

Відділи УНСоюзу Пінтсбургської Округи відбули наради

Ембридж, Па. (с.г.). — Тут у неділю, 20-го жовтня ц.р., в залі власного Дому 161-го Відділу відбулися Організаційні наради Округного Комітету Округи Пінтсбург і західної Пенсильванії.

Наради відкрив і ними проводив голова Округи головний радний Андрій Джула, який попросив голову 161-го Відділу Йосифа Надзяка провести молитву, а відтак він привітав всіх

Відзначені почесними плякетками секретарі Пінтсбургської Округи, стоять (зліва): А. Джула, секретар 161-го Відділу; П. Когут, секретар 56-го Відділу; головний організатор Степан Гавриш; Микола Драпаза — секретар 96-го Відділу, і С. Іваніцький, секретар 276-го Відділу.

присутніх союзівців, а між ними головного організатора Степана Гавриша. Після цього Андрій Джула коротко поінформовав чому відбуваються такі наради не лише в Пінтсбургській Окрузі, але й інших округах, і при тому згадав, що коли не буде проведено брательська діяльність як у відділах, так і в округах, то Братські Союзи будуть оподатковані. Далі він поінформовав про організаційну працю Округи за останні 10 місяців року, а при тому заявив, що в західній Пенсильванії понад 50 відсотків людей є без праці, і тому організаційна праця є незамовільна.

Відтак від запросив до слова головного організатора С. Гавриша, який у своїй доповіді інформовав

присутніх про загальну працю шлюсти Союзу. Він затримав працю відділів рекордового, фінансового і організаційного. За його словами, до кінця вересня вже було зорганізовано 1,240 нових членів, забезпечених на 4,685,000 доларів. Він інформовав також, що в короткому часі будуть впроваджені нові класи забезпечення. Він апелював до присутніх секретарів під час відвідин prospects рекомунувати різні класи забезпечення. Потім він розповів про фінансовий стан Союзу майно якого перевищило 53,000,000 доларів, що є доказом стабільності господарки Союзу. Ще іншим доказом стабільності союзової господарки є і те, що в біжучому році виплачено понад 2,000,000 дол. на роз-

будову Союзовки, стипендії, Комітет оборони Української Спщини й інше. Затримавши працю Округи, доповідач склав подяку голові за призначення 10 нових членів. В загальному Округа має вже 38 нових членів. Під час доповіді була затримана передконвенційна організаційна кампанія. По-рушено також справу вибору делегатів на Конвенцію.

Тому що в ювілейному 1984 році УНС Округа не мала осінніх нарад, під час яких треба було відзначити секретарів, які виконали свою працю у відділах 25 і більше років, тому це було зроблено цим разом. У зв'язку з цим, головний організатор С. Гавриш в асисті головного радного Андрія Джули вручив почесні плякети секретареві 56-го Відділу Петрові Когуту, секретареві 96-го Відділу Миколі Драпазі, секретареві 276-го Відділу Стефанові Іваніцькому. Також заслужено одержав почесну плякету Андрій Джула, який 44 роки є секретарем 161-го Відділу і був десять разів обраний головним радним УНС.

Після вручення почесних плякет відбулася коротка дискусія, під час якої секретарі говорили про різні справи, які їх турбують, а найбільше турбує їх безробіття, що перешкоджає в організуванні членів.

Голова Округи А. Джула в заключному слові апелював до всіх, щоб до кінця року повели працю у своїх відділах так, щоб квота Округи була виконана бо-дай на 75 відсотків. Він подякував всім за те, що прибули на наради, а відтак всіх запросив на гостину-перекуску, якою гостила Управа 161-го Відділу на чолі з головою Йосифом Надзяком, який закінчив наради молитвою.

Клівлендська Округа відбула секретарський курс і організаційні наради

Учасники організаційних нарад Округи Клівленд.

Парма, Огайо (с.г.). — Заходом Управи Округного Комітету Округи Клівленд, тут в суботу, 12-го жовтня ц.р., в залі Сумівського Дому «Верховина» відбувся секретарсько-організаційний курс, в якому взяли участь 18 урядовців від поодиноких відділів.

Курс відкрив голова Округи мгр Василь Ліпинецький, привітав присутніх союзівців, між ними викладачів — головного секретаря Володимира Сохана і головного організатора Степана Гавриша, якому й передав далі ведення курсу.

Привітавши учасників курсу, згідно з програмою С. Гавриш виголосив першу лекцію на тему «Значення і потреба вишколу для союзівців секретарів і організаторів». Другу лекцію на тему «Основи життєвого забезпечення» дав керівник Рекордового Відділу і головного секретаря В. Сохан. Третю лекцію «Наш товар» — роди союзового забезпечення» дав С. Гавриш, четверту — «Таблиці зворотних вартостей» дав В. Сохан, і останню «Як забезпечувати членів пенсологією забезпеченої акції» — С. Гавриш.

Слід згадати, що по кожній лекції курсанти мали різні запити до доповідачів, що свідчило про уважне слухання доповідей. Під час перерви відбулася спільна перекуска, а відтак о 12:30 по полудні у тій самій залі відбулися організаційні наради.

Наради відкрив і ними проводив мгр В. Ліпинець-

кий, а протокол писав секретар Округи Мирослав Почтар. Відкриваючи наради, голова коротко інформовав про працю Округи у всіх її ділянках. Під оглядом організаційним, за його словами, є застій, по кінці вересня придбано 30 нових членів. В дальшому він інформовав, що члени Управи є активними в різних суспільно-громадських установах, де репрезентують Союз під час імпрез. При тому він також згадав про концерт чоловічого хору «Чайка» і танцювального ансамблю «Веселка» з Австралії, який відбувся в неділю, 29-го вересня. Концерт спонсорував Український Народний Союз, але приготування і все інше виконувала Округна Управа.

Відтак до слова був запрошений головний секретар В. Сохан, який у своїй обширній доповіді затримав всі важливі ділянки праці Союзу. Він звернув увагу на поважні фінансові щорічні видатки, як призначення 1,000,000 дол. на будову кондомініюму на Союзовці та будову дому для сеньйорів — членів Союзу. При тому він інформовав, що оплата за кінмату у загальному домі буде виносити від 250 дол. до 750 дол. місячно від особи. В дальшому згадав про Союзну Будівлю, видавничство, Союзівку. Він також звернув увагу на те, що Рекордовий Відділ приготував новий «товар», тобто нові класи забезпечення, з одноразовою вкладкою. За його словами це буде Е-65 і ціле життя (Whole Life). Н нові

класи забезпечення повинні ввійти в життя перед закінченням року. Також він затримав справу 31-ої Конвенції і при тому дораджував присутнім союзівцям так повести працю, щоб всі мали досить активних членів у відділах, і могли вибрати одного чи більше делегатів.

Присутній на організаційних нарадах головний радний Тарас Шмагала привітав всіх відділових урядовців, а при тому інформовав, як проходить Братський конгрес вейтг Огайо, який відбувся у цей сам день біля Клівленду.

С. Гавриш говорив про організаційні справи, звернувши увагу на те, що не всі відділи організують членів, тим самим квота Округи не буде виконана. Говорячи про нових членів, він подав ряд практичних порад, де шукати prospects і які класи їм пропонувати.

По доповідях відбулася дискусія, у якій дискусанти порушили багато справ, що відносяться до загальної праці Союзу. На всі затримані справи відповідав головний секретар В. Сохан. Закриваючи наради, мгр В. Ліпинецький апелював до присутніх відділових урядовців щоб виконати квоту відділів, призначені Канцелярією Союзу. При тому зазначив присутніх членів Екзекутиву, що доложити всіх зусиль, щоб квота Округи була виконана бо-дай на 75 відсотків. Подякою всім за участь в курсі і нарадах закінчив голова наради.

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

Микола Іван Бережан, син д-ра Бориса і Марії з дому Троян Бережанів, новий член 114-го Відділу УНСоюзу в Чикаго, Іл. Микола це внук бп. п. інж. Володимира Бережана, довголітнього секретаря 114-го Відділу і Олі Бережан, теперішньої секретарки Відділу. Закупив грамоту для свого сина батько — д-р Борис Бережан.

Катерина Анна Плоскіна, донечка Михайла та Ірини Плоскіна, нова членка 268-го Відділу УНСоюзу в Френкфорд, Па. Маленька Катруся це внучка Степана та Марії Уринюк.

Григорій Іван Троян, син Степана і Джекі Троян, новий член 114-го Відділу УНСоюзу в Чикаго, Іл. Закупив грамоту для свого внука бабуня Анна, Троян, що з теж членом 114-го Відділу.

Джакеліна Андрія Кулик, нова членка 163-го Відділу УНСоюзу у Філадельфії, Па. Обдарували союзовою грамотою свою улюблену внучку дідуся і бабуня Михайло і Йосифа Потучки, які попередньо записали теж до УНС свого внука Михайла. Мама Джакеліни і Михайла, Анеля, з учительською Школи Українознавства і дбає, щоб діти добре засвоїли українську мову.

Арта Марія Гарабач, донька Яреми і Зоряни Гарабачів, нова членка 222-го Відділу УНСоюзу ім. Сірого Лева в Клівленді, Огайо.

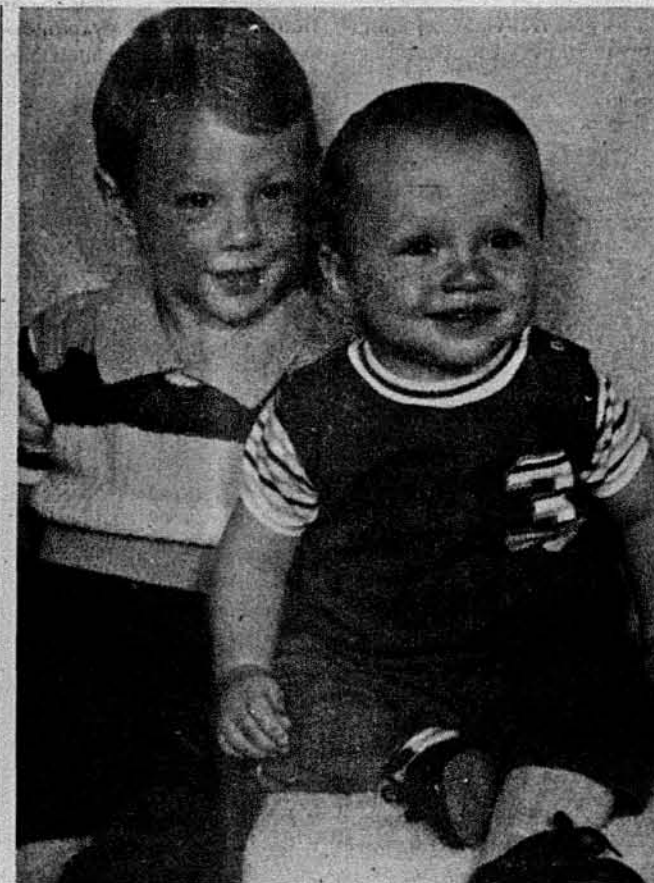
Маленькі союзовці Андрійко і Михась Ковалі — члени 37-го Відділу УНСоюзу в Елізабет, Н. Дж. Андрійко має один рік і став членом УНС в липні 1985 року; його братчик Михась має чотири роки і став членом УНС в березні 1984 року. Поліси закупили бабця і дзядько — Михайло й Ольга Ковалі з Кеніпсворд, Н. Дж.

Андрій Павло Фергусон, син Лідії із Сунаків і Павла Фергусон, новий член 474-го Відділу УНСоюзу в Монреалі, Канада. Це другий внук Анни Сунак, яка вписала його до УНС. Бабуня Анна Сунак з теж членом 474-го Відділу.

Анна, Михась, Степан і Марко Терпецькі, нові члени 471-го Відділу УНСоюзу в Монреалі, Канада. Всіх їх забезпечив в УНС дідо Роман Терпецький.

Василь Степан і Іван Андрій Мирняк, нові члени 220-го Відділу в Чикаго, Іл. Бабуня Анна Мирняк забезпечила своїх внуків союзовими грамотами.

Прикладна родина — дідуся і бабуня Теодор і Софія Суцки

Джерзі Сіті, Н. Дж. (с.г.). У "Трибуні УНС", а також радіових зверненнях ми часто закликаємо бабунь і дідуся підбадьорити про те, щоб їхні внуки в молодому віці були "прив'язані" до Українського Народного Союзу, установи, яка дбає про нашу молоддь. Додаючи цю службу те, що УНС для найменших видає на протязі довгих років щотижневий журнал "Веселку"; призначає спеціальні грошові інгредієнти для матурантів, щодня українознавства, молоді (члени Союзу), має можливість працювати на Союзі, а проводячи там вакації одержує поважну зарплату. Найважливіше є те, що студенти мають можливість одержати Союзіву стипендію, яка вносить частіше 1,000 доларів. Важливим є те, що стипендія не зворотною, це дарунок від Союзу. Якщо б усі наші бабуні і дідуся пішли за цим закликом і подбали про "прив'язання" своїх внуків (якщо

Сидять: Теодор Суцки з внучкою Лярісою Гелетянич, біля нього внук Андрійко Гелетянич тримає братчика Данилка; поруч сидить щаслива бабуня Софія з наймолодшою внучкою Марією Вікторією Клімів.

батьки цього не роблять), то УНСоюз кожного року мав би прирости тисячі молоді — майбутності Союзу. За закликом Союзу пішли панство Софія і Теодор

Суцки, які мешкають в Естел Менорі, Н. Дж. Гелетянич обдарував їх двома дітьми, Галиною і Марусею, які були членами Союзу від дитинства. Виповню-

ши заміж, залишилися членами, а про членство їхніх дітей подбали вже бабуня Софія і дідуся Теодор, які для своїх чотирьох внуків купили коледжове забезпечення в УНСоюзі. Троє старших діточок: Андрійко, Данилка і Ляріса — це діти Галини, заміжньої Гелетянич, а найменша Марія Вікторія є донькою Марії, заміжньої Конте.

Слід згадати, що Теодор Суцки є довголітнім головою 347-го Відділу УНСоюзу в Мілвіллі, Н. Дж., є членом Управи Окружного Комітету Філадельфійської Окружності, громадським діячем, головою в ОДВУ, та активним у праці УПЦеркви.

Бабуня Софія і дідуся Теодоріві гратуємося за гарний жиствий внесок чотирьох внуків до Союзу, а при тому закликаємо й інших бабунь і дідуся "прив'язати" своїх внуків до УНСоюзу. Хто буде наступним?

інж. С. Куропас

Союзова місія до форт

Вейн, Індіана

Нарікають не раз деякі головні урядовці УНСоюзу, що вони не мали жадних доручень Екзекутиви. Такі нарікання лише доказують, що дотичні урядовці не урядують, а чекають на манну з неба. Доручень нема, бо доручення не можуть знати, що думає робити урядовець щоб доручення дістати.

Я був 33 роки урядовцем в районі Чикаго, і я все був, так сказати, на "чатах", пильнував що де діється, щоб там і для УНСоюзу було місце. На таких чатах і довідався, що у місті Форт-Вейн на границі стейтів Огайо й Індіана оснувалася православна парохія. Як є парохія, значить є і люди, бо у Форт Вейн до приходу повоєнної еміграції українців не було. Я теж довідався, що парохом став о. Євстахій Писар, секретар 335-го відділу УНСоюзу у місті Гарвей, Іл. Отже, справа легка, зв'язок є і доручення заснувати там відділ не треба. Треба туди поїхати, адже туди зробиш щось, то УНСоюз затвердить і за газоліну поверне. Я зв'язався з о. Писаром і він сказав мені, що він щонеділі доїждить до Форт Вейн, поки парохія не стане добре на ноги, бо теперішня церква тимчасово звичайний дім, який треба розбудувати. Я йому порадив свої плани і він обіцяв мені, що запросить мене до Форт-Вейну. Я з

досвіду знав, що наші брати з-над Дніпра люблять землю, садити з городами, садами і сарайчиками з кабанчиками. Я мав практику з Давнерс-Гров, де я заснував відділ, з Нільсвилл, Віск., з Савт-Бенд, Інд., де постали відділи.

Одного гарного дня (дати не пам'ятаю) я в товаристві організатора Миколи Ткачука відбуду дорогу 200 миль до Форт Вейну в неділю вранці. До церкви не поїдемо, рішили ми з Ткачуком, бо по церкві і обіді для нас люди втечуть додому і нашою подорожжю не осягнемо того, що ми планували. Але о. Писар наставляв, що до церкви треба йти, що він скаже на "казанню" про нас і нам легко піде справа. То ми й послушали його. Були в церкві, на обіді в залі церкви, сиділи за головним столом. Замість при вході до дверей, мали промови про Союз, мали симпатичного предсідника імпреси. По програмі люди в двері і домі, бо не було кому їх затримати. Вписався лише предсідник з родиною, який обіцяв організувати відділ, але нічого не вийшло. Плян о. Писар не вдался, а наш був краший, але о. Писар обіцяв допомогти. Від того часу ніхто до Форт Вейн не навідався. Тепер там дві православні громади!

Добрий приклад до наслідування

Головна радна Анна Гарас передає 10 апликацій нових членів головному організаторові С. Гавришеві.

В останній Трибуні УНСоюзу була коротка згадка про те, що голова Контрольної Комісії мгр Іван Геврик, ідучи до Головної Канцелярії УНСоюзу в Джерзі Сіті для проведення піврічної контролю союзового книговодства, не прийав з "пожмижними руками", а привіз 10 апликацій нових членів. У вісті про мгра Івана Геврика був закликом, щоб і інші члени Головного Уряду пішли за його прикладом і зорганізували за один місяць 10 членів. Довго на це не треба було чекати, тому що головна радна Анна Гарас під час Організаційних нарад Лігій-Велліської Окуги передала 10 апликацій нових членів го-

ловному організаторові Степанові Гавришеві. Разом цього року Анна Гарас, як секретарка 47-го Відділу в Бетлегемі до кінця листопада вже приєднала 22-ох нових членів; бракує ще трьох членів, щоб вона відновила членство в Клобі Заслужених Союзівців, до якого належить 14 років. Слід згадати і те, що А. Гарас вже на протязі 15-ти років очолює Лігій-Велліську Округу, а перед тим 10 років виконувала обов'язки секретарки згаданої Округи. Закликаємо й інших членів Головного Уряду піти за прикладом мгра І. Геврика і А. Гарас та придбати в грудні по 10 нових членів. Хто буде наступним?

Бриджпорт, Конн. (с.г.)

— Тут в неділю, 27-го жовтня ц.р., в залі української католицької церкви відбулися чергові Організаційні наради стейтської Округи Нью Гейвен, в яких взяло участь понад 25 осіб, що репрезентували десять відділів.

Наради відкрив і ними проводив голова д-р Михайло Снігурович, а обов'язки протоколянта виконував Тарас Сливинський, секретар Округи. Відкриваючи наради голова запросив присутніх кількоххвилинно мовчанкою вшанувати щойно померлого секретаря 54-го Відділу і касира Округи с.п. Василя Добчанського. Відтак він запросив до президії почесного голову Округи проф. Івана Телюка і головного організатора Степана Гавриша. Він також представив нову секретарку 67-го Відділу Любу Писарчик. Згідно з денним порядком подав важливіші дані про працю Округи, а зокрема звернув увагу на організаційну діяльність. Він поінформував, що по смерті с.п. В. Добчанського 54-ий Відділ злучено з 414-им у Нью Гейвені, секретарем якого є проф. Іван Телюк. Він поінформував, що до кінця вересня Округа зорганізувала 32-ох нових членів, а в 1984 році у цей самий час було придбано лише 20 членів. Він та-

Округа відділів УНС Нью Гейвен відбула Організаційні наради

кож згадав відділи, які за дев'ять місяців не придбали членів, попомо того, що він був в контакт із поодинокими секретарями. Згадав про труднощі в організаційній діяльності, а головне тепер, коли в громадах немає спокою. Запрошений до слова Степан Гавриш привітав усіх присутніх від Екзекутивного Комітету, привітав нову секретарку 67-го Відділу Л. Писарчик, подякував секретарям за зорганізування нових членів, а головне секретареві 59-го Відділу за передані п'ять апликацій нових членів, забезпечених на поважну суму. Відтак він коротко інформував присутніх союзівців про всі діяльності союзової праці у Головній Канцелярії. Він згадав про фінансову господарку, подаючи, що майно Союзу доходить до 54,000,000 доларів. В біжучому році, як ніколи раніше, призначено 100,000 доларів на стипендії для української молоді, членів Союзу. Виплачено ювілейну дивіденду в сумі 1,000,000 дол. 1,000,000 дол. схвалено на розбудову Союзівки — будову кондомінію та дому для сеньйорів. Торкнувшись діяльності організацій-

ної, він повідомив, що до 30-го вересня придбано 1,300 нових членів, забезпечених на суму 4,200,000 дол. Доповідач звернувся увагу на дуже сприятливі класи забезпечення Союзу, які, на жаль, секретарі не пропонують проспектам, а саме: класи Термінового і життєвого забезпечення. При тому він подав ряд порад, де шукати нових проспектів. Він також поінформував про те, що в короткому часі будуть введені в життя дві нові класи забезпечення з одноразовою вкладкою. Він звернувся увагу на приготування до 31-ої Конвенції Союзу, яка відбудеться в травні 1986 року в Дітроїті, та пояснив, скільки потрібно мати активних членів для вибору одного, двох чи трьох делегатів. Доповідач звернувся увагу також на братську діяльність у відділах. Закликав бути в контакт з керівником Братської Діяльності при Союзі Маріяною Сакалош, пропонувала влаштувати прогулянки для відвідин Канцелярії Союзу та Союзівки. Після доповіді Степана Гавриша були різні запити і речева дискусія. Дискутант Тарас Сливинський, Семен Кравець, Василь Гіна,

Григорій Гіна, Василь Романішин, проф. Іван Телюк, Осип Гладун і Дмитро Стець заторкнули ряд важливих справ, що торкаються до публікаційних статей у нашій пресі, роздору в українській громаді, концерту австралійців, нових класів забезпечення й інші. Виснерну відповідь дискусійні одержали від головного організатора. Після цього на заклики голови д-ра М. Снігуровича схвалено повести так організаційну кампанію так, щоб квота Округи була виконана бодай на 75 відсотків. Слід наголосити, що голова Округи М. Снігурович висловився позитивно про Союзі закликав його підтримувати у організаційній діяльності праці. Присутні дискутували і над відвідами Головної Канцелярії Союзу. Вони планують відбутися зустріч союзівців Нової Англії трьох Округ Бостону, Вунсакеті і Нью Гейвену під час якогось "вікенду" на Союзівці. Наради подякою всім за участь закінчив голова Округи д-р М. Снігурович, а відтак запросив всіх на перекуску — гостину, яку приготувала Управа 59-го Відділу, головою якого є Дмитро Стець, а секретарем Тарас Сливинський; допомогли їм Марія Сливінська, Марія Пелешук, Марія Болонна і Марія Герис.

Монреаль, Кве. (А. Гладкович)

— Цьогорічні Організаційні наради Окружного Комітету Монреальської Округи відбулися 21-го жовтня в Пластовому Домі в Монреалі. Нарадами проводила голова Окружної Управи, головна радна Текля Мороз, а протоколював касир Управи Микола Перейма. Головну Екзекутиву репрезентував її головний директор на Канаду, сенатор Павло Юзик. Метою нарад було перевірити працю Округи за останні місяці, обговорити осінню організаційну кампанію й схвалити план праці на останні місяці 1985 року.

Т. Мороз подала інформацію про хід кампанії приєднання нових членів. Ця акція розвивається успішно. Монреальська Округа,

Організаційні Наради Окружного Комітету відділів УНС в Монреалі

яка зобов'язана приєднати до кінця року 60 членів, приєднала вже 38. Т. Мороз заохочувала відділових урядовців виконати цей план повністю та посилили акцію приєднання членів у зв'язку з наближенням Конвенції. Вона звернулася увагу також на деякі труднощі в організаційній праці на терені Округи.

Сенатор П. Юзик злісторував цифрами постійний зріст Українського Народного Союзу, майно якого перевищило вже суму 53 мільйонів, та його жертвенність і подав дотеперішні висліді осінньої організаційної кампанії в інших округах УНС в Канаді. Він

уважав, що праця Канадського Представництва буде дуже краще розвиватися, коли УНС матиме в Торонто власний дім. З уваги на те, що УНС морально й фінансово підтримує акцію оборони українського імені, сен. П. Юзик розповів дещо також про цю акцію, яку він очолює в Канаді, і зокрема про свою розмову з прем'єром Канади Малруні й деякими міністрами на тему безпідставного очорнювання канадських українців. Акція проти знеславлювання об'єднала українців. В обороні нашого імені й чести стали й деякі визначні канадці неукраїнського роду.

Частина життів бачить уже, що їхній Літман у пошукуванні "воєнних злочинців" пішов задалеко. І коли раніше говорилися про 5,000 "воєнних злочинців" у Канаді, тепер їх тут, мовляв, уже тільки вісім, але й це число ще не остаточне. А гарячисті за приводу Комісії Дешена нема потреби, бо вона нікого не може судити й має тільки дати звіт кабінетові міністрів, який рішенням, що дали в цій справі робити. Для відділових урядовців наради були доброю нагодою ознайомитися з актуальними проблемами Українського Народного Союзу й своїй Округи та зустрітися із сенатором Павлом Юзиком і почути його слово. Шкода, що не всі вони скористали з цієї нагоди.

У теперішній організаційній кампанії Українського Народного Союзу окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої української громади на північно-американському континенті, для їх взаємного майбутнього.

ЛІТОПИС

УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО

Ч. 3-4

ГРУДЕНЬ 1985

РІК IV

Любомир Винар

УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО: 1965-1985

Відзначення 20-ліття діяльності УІТ заслугове на обширніше обговорення, зроблення відповідних висновків відносно проробленої праці і на застанову над головним завданням українських істориків, які проживають на Заході.

Товариство подало в березні 1965 року за ініціативою істориків Олександра Оглоблина і Любомира Винара у тісній співпраці з такими науковцями: Марко Антонович, Наталія Полонська-Василенко, Богдан Винар, Ілля Витанович, Олександр Домбровський, Василь Дубровський, Михайло Ждан, Ігор Каменецький, Роман Климкевич, Петро Курінний, Михайло Міллер, о. Іриней Назарко, Євген Онацький, Ярослав Пастернак і Микола Чубатий. Всі вони були членами Ініціативної Групи УІТ, яка оформилася в листопаді 1964 року і відповідала за організацію історичного товариства.

Першу управу УІТ очолили: Олександр Оглоблин—голова, Наталія Полонська—заступник голови, і Любомир Винар, науковий секретар, який також був основником „Українського Історика” в 1963 році і координатором праці Ініціативної Групи УІТ. Як ж були головні завдання новоствореного товариства? Ясну відповідь на це питання знаходимо в офіційному повідомленні УІТ із березня 1965 року, в якому читаємо, що УІТ має такі цілі:

1. Об'єднувати істориків, дослідників допоміжних історичних наук, а також активних прихильників української історичної науки.
2. Пильнувати і боронити інтереси вільної української історичної науки і її кращі традиції.
3. Нотувати й виправляти фальшиві і тенденційні інтерпретації історії України в історичних працях в СРСР і на Заході.
4. Видавати історичний журнал „Український Історик” і допомагати у виданні історичних праць з історії України і Східної Європи.
5. Сприяти виявленню, реєструванню й вивченню джерельних матеріалів до історії України в закордонних архівах і бібліотеках.
6. Співпрацювати з українськими і неукраїнськими науковими установами.

Об'єктивно можна ствердити, що УІТ протягом свого двадцятилітнього існування повністю вив'язалося із своїх завдань і сьогодні є одним із найповажніших українських наукових товариств, яке є афіліоване з престижною Американською Історичною Асоціацією, входить в наукову Раду СКВУ і співпрацює з різними українськими і неукраїнськими науковими і професійними установами.

Головну увагу звернуло УІТ на науково-видавничу діяльність, побіч організації і участі різних наукових конференцій і організаційної праці. Що ж зроблено в цій ділянці? В першу чергу, розбудовано і видано 21 том „Українського Історика” (84 числа, понад 6,000 сторінок друку), який в 1985 році став журналом історії і наукового українознавства. Цей журнал є репрезентативним речником української національної історіографії; він стоїть на рівні поважних європейських і американських наукових журналів. Матеріали з У. І. реєструються в найповажніших міжнародних бібліографічних довідниках. Не менш важливо підкреслити, що „Український Історик” став правдивою творчою лабораторією різних генерацій українських науковців, які репрезентують різні історичні школи. Вдержання і розбудову У. І. понад 20-ть років—це правдиве „чудо”, якщо взяти до уваги, що журнал вдержується повністю з передплат і добровільних датків людей, які розуміють завдання і вагу української національної історіографії на Заході. І тут лише можемо скласти щирі подяки нашим співробітникам, передплатникам і доброчинцям-жертводавцям, які протягом довгих років допомагають нам у розбудові „Українського Історика”.

Крім журналу, УІТ видає такі серійні видання: „Історичні монографії”, „Історичні студії”, „Мемуаристика”, „Грушевськіяна” і в 1985 році започатковано нове серійне видання „Українсько-жидівські студії”. До 1985 року УІТ видало 55 книжкових видань, включаючи перший **Історичний Атлас України** (1980). В останніх двох роках УІТ видало: English Reports on Mazera, 1687-1709 (1983, 175 р.) д-ра Т. Мацькова; Symon Petlura and the Jews (1985, 62 р.) д-ра Тараса Гучака; Mykhailo Hrushevsky 1866-1936. Bibliographic Sources (1985, 220 р.) за редакцією д-ра Л. Винара. Крім того видано студію „Дмитро Дорошенко” (1983) і науковий збірник, присвячений Михайлові Грушевському („Український Історик”, том 21, 1984, 320 стор.).

Видання УІТ знайшли позитивний відгук у неукраїнській і українській науковій критиці й це

є найкращим барометром для науково-видавничої діяльності УІТ. Протягом останніх 20-ох років Товариство організувало і брало участь в численних наукових конференціях і з'їздах, присвячених різним аспектам східноєвропейської і української історії. На окрему увагу заслугове діяльність товариств сприяння УІТ в Торонто, Клівленді й інших місцевостях, які допомагають в розвитку діяльності УІТ. Окрему увагу УІТ присвятило вивченню діяльності і життя найвидатнішого українського історика Михайла Грушевського. За ініціативою Товариства гідно відзначено 100-ліття з дня народження Михайла Сергієвича в 1966 році, і 50-ліття з дня його смерті в 1984 році, який Наукова Рада СКВУ за нашою ініціативою проголосила „Рокком М. Грушевського”. УІТ своїм виданням поставило твердий ґрунт під грушевськимознавство і тепер планує інші видання з цієї важливої ділянки українознавства. Тепер декілька наших спостережень про стан української історичної науки і завдання українських істориків і УІТ.

Історична наука в Україні знищена, а т. зв. советська історіографія стала служкою російсько-комуністичної влади. Вона є головним фальсифікатором усіх періодів історії України і пропагує російську концепцію „нової історичної спільноти—советського народу”. Це робиться шляхом русифікації української історії, науки і всіх ділянок українського життя в советській Україні. На Заході багато істориків прийняли російську або советську схеми історії Східної Європи з фальшивою історичною періодизацією і термінологією. Саме тому у їхніх працях історія України представлена в кривому дзеркалі, як дощечка до „Історії Росії”.

Українознавчі осередки, які існують при американських і канадських університетах дотепер не спромоглися впровадити в західну історіографію об'єктивної схеми історії України, а часами видають контрверсійні праці, щоб не сказати більше. Для ілюстрації можна згадати працю О. Прицака про походження Руси, П. Магочого про Карпатську Україну і Грабовича про Т. Шевченка. Крім того існує кризовий стан дослідів української ранньої і середньовічної історії. Отже, можна сказати, що стан вивчення історії України на Заході не є задовільний. Тому історико-представники української національної історіографії мусять окрему увагу присвятити фальсифікації або неповному наświetленню історії України в СРСР і на Заході, а зарекомендувати нові історіографічні вартості.

Уважаємо, що УІТ і інші наукові установи повинні змагатися за впровадження об'єктивної схеми історії України, з об'єктивною періодизацією і історичною термінологією історії Східної Європи, яку повинні прийняти західні історики. Саме тому УІТ планує окремий збірник, присвячений цій тематикі.

Кожний період української історії, починаючи від раннього і середньовічного і кінчаючи ХХ століттям, заслугове на окремі монографічні дослідження. Крім того, окрему увагу треба звернути на вивчення ХХ століття, зокрема історії України в Другій світовій війні й на вивчення колоніального імперіалізму СРСР. Думки, що історія ХХ століття не є доменом історичного дослідді, слід відкинути, як застарілі і неактуальні. Окрему увагу треба присвятити дослідженню української історіографії, західних джерел до історії України, а також науковому вивченню історії українців в Америці й інших західних країнах. Ці ділянки дослідді є, на жаль, занедбані. УІТ також готує англійською мовою обширну історичну бібліографію України, яка буде назаступимою в історичних дослідженнях.

У зв'язку із науковим відзначенням Тисячоліття Хрищення в Україні, крім видання оригінальних праць, треба застановитися над можливістю англійського перекладу „Історії України Руси” Михайла Грушевського, як класичного і найвидатнішого твору української історіографії. Це також відноситься до „Археології України” Я. Пастернака. Це куди важливіші „історіографічні пам'ятники” в порівнянні до інших старинних історичних творів. Найкраще, якщо б реалізацією цих проєктів зайнялася Наукова Рада СКВУ у співпраці з науковими установами.

Ми навели лише декілька прикладів запроектованих і потрібних видань. У короткій статті немає змоги обговорити задовільно цю проблематику. Наші думки можна закінчити твердженням, що найважливішим завданням УІТ і українських істориків є об'єктивно і правдиво наświetлити історичну метрику українців і розвиток українського історичного процесу в усіх історичних періодах. Ми віримо, що в цій праці українська громада нам допоможе і належно оцінить збутки УІТ за останні двадцять років, а також допоможе в реалізації наших науково-видавничих проєктів в 1980-их роках. Ми віримо в дальші тривалі успіхи істориків, які розуміють завдання української національної історіографії.

ІНІЦІАТОРИ УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ТОВАРИСТВА

Проф. д-р Олександр Оглоблин, почесний голова УІТ

Проф. д-р Любомир Винар, голова УІТ і основник „Українського Історика”

Відзначення 20-ліття УІТ

Першого червня 1985 року в Торонто відбулася третя наукова конференція УІТ, присвячена 20-літній діяльності Товариства і відзначенню 100-ліття смерті Михайла Костомарова (1895-1985). Конференцію координувала Наукова Рада при СКВУ, членом якої є УІТ. У програму конференції входили: Впровадження — д-р Марко Антонович, який був організатором конференції; „Слово про УІТ і завдання українських істориків” — д-р Любомир Винар; „Вклад галицьких учених у вивчення ранньої історії України-Руси” — д-р Олександр Домбровський; „Мазепа в оцінці Вольтера” — д-р Мирослав Небелюк і „Мазепа в оцінці Костомарова” — д-р Теодор Мацьків. Господарем конференції було Товариство Сприяння УІТ, від якого привіт слав Ярослав Лапунта, голова Товариства. Після дискусії відбулася друга частина цієї вдалої імпрези, якою проводив Я. Лапунта. Ред. В. Кемпе говорила про свою подорож в Україну і висвітлювала прозирки із Києва, Львова й інших міст України. Також під час цієї зустрічі з українською громадою в Торонто мгр К. Микитчук влаштував виставку видань УІТ. Чисельно зібрана публіка виявила зацікавленість діяльністю УІТ. Присвячення належить господарям конференції — Т-ву Сприяння УІТ, і панам за приготування смачного буфету. В Торонто щирою відбудується конференція УІТ, які вже збудили серед широких кіл громадянства, добру репутацію.

вариство Сприяння УІТ, від якого привіт слав Ярослав Лапунта, голова Товариства. Після дискусії відбулася друга частина цієї вдалої імпрези, якою проводив Я. Лапунта. Ред. В. Кемпе говорила про свою подорож в Україну і висвітлювала прозирки із Києва, Львова й інших міст України. Також під час цієї зустрічі з українською громадою в Торонто мгр К. Микитчук влаштував виставку видань УІТ. Чисельно зібрана публіка виявила зацікавленість діяльністю УІТ. Присвячення належить господарям конференції — Т-ву Сприяння УІТ, і панам за приготування смачного буфету. В Торонто щирою відбудується конференція УІТ, які вже збудили серед широких кіл громадянства, добру репутацію.

Нові видання УІТ

УІТ започаткувало нове серійне видання „Українсько-жидівські студії”. У першому випуску цієї серії видруковано студію д-ра Тараса Гучака „Симон Петлюра і жиди: переоцінка”. Праця основана на джерельних матеріалах і запозовому важливу прогалину в історичній літературі. У цьому випуску знаходимо також важливі документи в перекладі на англійську мову і вибрану бібліографію, присвячену українсько-жидівським взаєминам. Це англійське видання коштує лише 6 доларів. Видання видало завдяки допомозі Товариства УІТ в Торонто.

У 1985 році появилось за редакцією д-ра Любомира Винара „Михайло Грушевський, 1866-1934. Бібліографічний довідник”. Це фундаментальне видання необхідне для дослідників української і східноєвропейської історії, а також для дослідників життя і творчості найвидатнішого українського історика і голови Української Центральної Ради. Цей бібліографічний збірник нараховує понад 200 стор. і в розпродажу коштує лише 20 дол., а передплатники одержуть його по знижених ціні за 15 дол. Прихід із розпродажу збірника призначено на розбудову Видавничого Фонду М. Грушевського. Це видання розіслане усім передплатникам У. І. в Америці з проханням його закупити або скласти добровільний даток на фонд М. Грушевського. Усіх, хто ще не прислав добровільного датку за це видання, просимо зробити це в короткому часі.

інської і східноєвропейської історії, а також для дослідників життя і творчості найвидатнішого українського історика і голови Української Центральної Ради. Цей бібліографічний збірник нараховує понад 200 стор. і в розпродажу коштує лише 20 дол., а передплатники одержуть його по знижених ціні за 15 дол. Прихід із розпродажу збірника призначено на розбудову Видавничого Фонду М. Грушевського. Це видання розіслане усім передплатникам У. І. в Америці з проханням його закупити або скласти добровільний даток на фонд М. Грушевського. Усіх, хто ще не прислав добровільного датку за це видання, просимо зробити це в короткому часі.

Видавничий Фонд Українського Історичного Товариства

Будівничі української історичної науки

Реалізація науково-видавничих планів УІТ розбудову „Українського Історика” повністю залежить від допомоги наших прихильників, членів Товариства і передплатників У. І. Йдеться про фундаментальні видання українською і англійською мовами. Саме тому Управа УІТ щиро дякує усім жертводавцям за їхню визначну і допомогу. Вони є правдивими будівничими української історичної науки. Фундаторами УІТ є ті жертводавці, які склали пожертву від 1000 дол. вгору, меншати складають від 500 дол. до 1,000 дол. Доживотна вкладка вносить 300 дол. і зараховується як пожертва.

Генік-Березовський, Організація Українок Канади (відділ Монреаль); по 250 дол. Кредитова Спілка (Нью-Йорк) Ко-УСЕ (Торонто), І. Микитинський; по 200 дол.: митрофорний прот. о. Я. Гайманович, В. Роско, Іванна Смерчинська (разом 500 дол.); Василь Дубик, д-р Б. Запунтович — 180 дол. (разом 720 дол.); Ігор Микитчук — 150 дол. (разом 670 дол.); Ольга і Євген Курдидики — 110 дол.; по 100 дол.: д-р Константин Кебало, інж. Александер Скоп, Я. Дацьків, мгр О. Стомба (разом 350 дол.); М. Мацьків, „Провісвіт” (відділ Монреаль), Українська Народна Кредитова Каса

Фундатори: Українське Національне Об'єднання, Філія Ст. Боніфас — 500 дол. (разом 1,500 дол.); панство Тетяна і Ярослав Романішини — 250 дол. (разом 1,750 дол.); панство Ольга і Ярослав Лапунти (разом 1,700 дол.); Марія і Дмитро Гулей — 700 дол. Меншати: по 600 дол.: Комітет Українців Канади (відділ Монреаль), Ірина Малицька, Кредитівка „Будучність” (Торонто); по 500 дол.: Яро Почапський (в пам'ять бл. пл. Софії Почапської-Кіляської); О. То ричак, Альберта Фюел Ойл (Торонто). Українська Кредитова Спілка (Торонто) — 360 дол.; по 300 дол.: д-р Ярослав і д-р Ольга

(Закінчення на стор. 7)

НОВІ ЧЛЕНИ УІТ

Цей список включає дійсних членів і членів-прихильників УІТ. Доживотна членська вкладка вносить 300 амср. дол., члени-меншати вносять одноразово 500 дол., а члени-фундатори — від 1,000 дол. вгору. Членська вкладка і передплата „Українського Історика”, в 1985 році вносить 25 дол.

Члени в Австралії: проф. д-р Наталія Пазуняк, д-р Т. Яськевич, Я. Михайлишин, Б. Соловій, С. Лисенко, М. Сендік, о. Дмитро Сенів В. Фокшан, д-р Л. Гаврилів, д-р І. Лалак, д-р Д. Добрянський.

Члени в Америці: Митрополит Стефан Сулик, проф. Ігор Зелник, проф. д-р Петро Козел, Ігор Бемко, Семен Нечипорук, д-р І. Савка, В. Писанівський, інж. Роман

Грабець, С. Книш, д-р Богдан Кузьма, о. митр. Злочевський, Р. Кравець, Софія Незд, проф. д-р Христина Воробець, д-р Альвін Капуста, Яро Почапський, Нестор Криса, проф. Роман Чучкевич, М. Соханівський Е. Третяк, О. Рудь, д-р Іларіон Калинеч, д-р Е. Федоренко, П. Остапович, о. проф. Семен Гаюк.

Члени в Канаді: д-р Степан Россоха, Стефан Савдек, В. Левинський, О.Е. Хабурський, Юрій Ганас, д-р Т.О. Генік-Березовський, Марія Комарницька, Василь Чупринда, Тихон Боєр, Євген Махарик, Василь Дубик, д-р Д.В. Соханівський, д-р Н. Крав, Володимир Сміяк, Василь Федорович.

Члени в Європі: проф. д-р Аркадій Жуковський (Франція).

ПОДЯКА

Управа УІТ складає щирі подяки Дирекції Наукового Фонду Української Асоціації Університетських Професорів (проф. М. Мельник, директор Фонду) за дотацію в сумі 1,000 дол. на видання праці „Михайло Грушевський, 1866-1934: „Біо-бібліографічний джерело”, яку видано в 1985 році. Теперішнім головою Асоціації є проф. Михайло Пап, якому також складаємо щирі подяки за дотацію УА-УІТ.

На окреме признання і подяку заслугове Філія

ВИДАВНИЧИЙ ФОНД УІТ ім. МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО

3 нагоди відзначення в 1984 році 50-ліття смерті проф. Михайла Грушевського УІТ закликає спеціальний Фонд М. Грушевського. Цей Фонд призначений на видання праць найвидатнішого історика України, а також публікацій, присвячених його життю і творчості. УІТ складає щирі подяки особам і установам, які включилися в розбудову Видавничого Фонду М. Грушевського.

Список ч. 2

По 500 дол.: В. Ростун (Чикаго), Софія Незд; по 300 дол.: д-р Микола Грушевський.

ПРИГАДКА ЧЛЕНАМ УІТ І ПЕРЕДПЛАТНИКАМ У. І.

Просимо усіх передплатників „Українського Історика” і членів УІТ якнайшвидше вирішити передплату за 1985 рік. Також деяке число членів і передплатників залегає з передплатою за 1984 рік. Кожна затримка передплати сповільнює науково-видавничу діяльність УІТ і появу „Українського Історика”. Видання діяльності Товариства базуються майже виключно на членських вкладах, передплатах і добровільних датках наших прихильців. Товариство не має відповідного адміністративного апарату, щоб декілька разів на рік висилати пригадки про залегість наших передплатників.

В 1985 році передплата „Українського Історика” і членська вкладка вносить 25 дол. Без огляду на підвищені кошти друку і поштових видатків, Управа УІТ наразі вирішила не збільшувати коштів передплати „Український Історик” — єдиний український історичний і українознавчий журнал, заслугове на вашу

кевич, по 250 дол.: Сергій Сміяник, Об'єднання Українців Метрополітального Вашингтону (Ульяна Сось, голова); по 200 дол.: прот. Я. Гайманович; по 150 дол.: о. Володимир Грабець; по 100 дол.: проф. Юрій Луцький, Антон Яремко, д-р Роман Дядів, д-р М. Суховерський, д-р Богдан Шебунчак, д-р В. Когутяк, Микол Білас, Осип Фірицак, С. Тампаш, мгр О. Стомба; по 50 дол.: Д. Яремчук, В. Медуха, Я. Дацьків, М. Татаринок, Орест Шур, Марія Ковальська, Ксенія Антипів, проф. Т. Цюцюра, Роман Вомиель, д-р Володимир Душин, Зеня Мельник проф. Неоніла і Олексій Головок, Р. Корсун, В. Романовський, Роман Цюнка

(Закінчення на стор. 8)

повну підтримку. Одночасно просимо кожного передплатника У. І. в ювілейному році Товариства, в якому відзначаємо його 20-ліття, придати бодай одного нового передплатника. Це буде найкраще і тривале відзначення цього ювілею і праці українських дослідників, які друкують свої дослідження на сторінках „Українського Історика”. Тут же раз бажаємо підкреслити, що членами УІТ можуть стати історики, дослідники українознавчих дисциплін і любителі історії. Жертводавцями можуть стати поодинокі меценати і установи. Йдеться про підтримку і розбудову нашого єдиного історичного журналу, який стоїть на сторожі історичної правди України. Тому ще раз просимо вас допомогти УІТ у відповідальній праці. Просимо вирішити якнайшвидше вашу передплату. Бажаємо також пригадати, що в подібний розпродаж поодиноких випусків У. І. журнал коштує більше і тому в інтересі читачів вкладавати вчасно річну передплату за журнал. Членська вкладка також вносить 25 дол. і включає передплату „Українського Історика”.

Тих осіб, що бажають передплатити „Українського Історика” і скласти добровільну пожертву, просимо виповнити залучений внизу листок:

ЛИСТОК УІТ

(англійською мовою)

Ім'я і прізвище: _____
Адреса: число дому, назва вулиці: _____
Місто: _____, штат/провінція: _____, zip-число: _____
У залученні пересилаю передплату на „Українського Історика” в сумі: _____
Пересилаю добровільний даток в сумі: _____

Разом: _____

Чеки або грошові перекази виставляти на УІТ або „Українського Історика”:
"The Ukrainian Historian"
P.O. Box 312
Kent, Ohio 44240
U.S.A.

Українське Історичне Товариство висловлює подяку Головному Екзекутивному Комітетові УНСоюзу за дозвіл видрукувати ці матеріали в органі УНСоюзу, щоденнику „Свобода”.

65-РІЧЧЯ ПЕРЕБУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО ЦЕНТРУ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ В ЕКЗИЛІ

ЛИСТОПАД 1920 Р. — ЛИСТОПАД 1985 Р.

ВИХІД У ЕКЗИЛЬ

„21-го листопада 1920 року голова Ради Міністрів Української Народної Республіки Андрій Лівіцький, стоячи на останньому клаптику власної незалежної державної території, на березі трагічного в нашій історії Збруча в Оріхівцях, разом з командуючим Українською Армією генералом Михайлом Омеляновичем Павленком, пропуская на галицький беріг річки полки і дивізії української армії, що з боєм відступали перед безмірно військово переважаючим ворогом, та ті державні установи і тисячі громадян, що під прикриттям свого військового сліду за своїм урядом ішли на чужину.

Одночасно над тим же Збручем в Підволочиськах голова держави, Головного Отамана Симон Петлюра разом з своїм оточенням був свідком останньої героїчної битви нашої кінноти і бронепотягів з навалюю десятикратно переважаючих сил ворога.

Цілий день в безперестанних контратаках відганяв більшовицькі Мазепинський кінний полк від переправи через Збруч, даючи змогу усім військовим і цивільним об'єктам перейти на правий беріг Збруча до Галичини, де стояло польське військо, що в той час мало завдання зброї з більшовиками. Виконавши до кінця своє бойове завдання і воюючи об'єктом, мазепинці пізно ввечері вброді перейшли Збруч, а бронепотяг „Кармелюк“ вистрілюючи в лави ворожої кінноти Котовського останні набой, гримнув з кручі злочасної річки, не давши в руки ворогові.

Так скінчився останній день героїської епопеї трьохлітніх боїв регулярної української армії з нападником ворогом, боїв, ведених на рідній землі в обороні її суверенності, під державним проводом, з гордо піднесеним перед цілим світом чолом, боротьби народу-господаря, що бореться в своїй хаті за свою правду і силу і волю.

Вгорі подано уривок з опису останніх героїчних боїв українського війська правника і сотника армії УНР Віктора Солов'я. Він був також одним із високих урядовців Цивільної Канцелярії Директорії УНР. Після 1945 року був членом екзильного уряду УНР. Пізніше став єпископом УАПЦ і помер в Австралії, як Архiepіскоп Варлаам.

ДЕКЛАРАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ЦЕНТРУ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ В ЕКЗИЛІ

(уривки)

З декларації Державного Центру УНРеспубліки, датованої серпнем 1985 року і підписаної Президентом УНР Миколою Лівіцьким, віцепрезидентом Юрієм Бойко-Блохином, головою УНРПавлом Лимаренком і Головою Уряду Ярославом Рудницьким:

„В половині листопада 1920 року, отже 65 літ тому, регулярна Армія Української Народної Республіки в тяжких героїчних боях проти незмірно переважаючих російсько-більшовицьких військ мусила разом із своїм Урядом і державним установами вдатися на чужину. Та легітимний уряд УНРеспубліки не припинив на чужині своєї діяльності і боротьби для визволення українського народу.

Девізом українського Уряду стали слова голови держави і Головного Отамана Українських Військ Симона Петлюри, що він їх проказав у тиждень після виходу на чужину в екзил, 28-го листопада 1920 року: „Опинившись в умовах перебування на чужій території, Правительство не повинно ліквідувати ні себе, ні своєї державної роботи, а навпаки, жити всіх заходів до скріплення свого становлення і зміцнення тих кроків, які воно повинно жити в інтересах майбутнього відновлення праці на теренах України“.

З того часу проминуло вже 65 років. Отже, протягом 65-ти років існує і діє на вигнанні екзильний Державний Центр Української На-

Микола Лівіцький, Президент УНР від року 1965

родної Республіки з екзильним Урядом і від 1948 року з екзильним передпарламентом — Українською Національною Радою...

Проводячи свою визвольну акцію, Державний Центр УНРеспубліки сподівається, що українське громадянство в діаспорі, саме в цю річницю, прийде йому з необхідною моральною, а також і матеріальною допомогою...

З декларації після трагічної смерті Симона Петлюри, датованої 12-им червня 1926 року і підписаної Андрієм Лівіцьким, заступником голови Директорії і Головного Отамана Військ УНР, Вячеславом Прокоповичем, головою Ради Міністрів, і ген. штаб. ген-хор. Володимиром Сальським, військовим міністром:

„Через невдачі та вигнання провідників визвольної боротьби не припинилася не зійде вона з свого переможного шляху і через трагічну смерть великого вождя.

По смерті незабутнього вождя виконання обов'язків голови Директорії, Головного Отамана Військ УНРеспубліки перейшло до голови Ради Міністрів Андрія Лівіцького на основі закону 12-го листопада 1920 року, а Рада Міністрів в засіданні 1-го червня 1926 року прийняла цей акт до відома і виконання.

Приймаючи на себе в цей

відповідальний час увесь тягар праці нашого національного і державного визволення, Уряд Української Народної Республіки дає урочисту обітницю перед цілим українським народом та перед славною пам'яттю Симона Петлюри свято і не порушено виконати до кінця свій обов'язок перед батьківщиною. Уряд закликає всіх громадян української нації до братнього об'єднання навколо ідеалів УНР, освячених кров'ю наших патріотичних воїнів та їх головною Отамана.

Коли спадуть з народу українського тяжкі та гане-

Андрій Лівіцький — Президент УНР в роках 1926—1954

Симон Петлюра — Президент УНР в роках 1920—1926

бні кайдани, коли на лицарській крові наших борців поставне незалежна українська держава, буде тоді закінчено праця й часове завдання Уряду Української Народної Республіки. Відновивши державність свою на вільній землі, український народ скаже своє суверенне слово і поклоче до владних, кого волиме поставити коло великої державної

праці. А до того часу, підвісивши високо в гору прапор Української Народної Республіки, що випав з натруджених рук славного лицаря, Уряд УНР закликає націю українську до дальшої боротьби з ворогом, що брутальною силою поневолив нашу батьківщину та найманною рукою напасти на незалежного вождя родного“.

З відозви після закінчення процесу проти СВУ і СУМ, датованої 26-им травня 1930 року і підписаної Андрієм Лівіцьким, Вячеславом Прокоповичем і Володимиром Сальським:

„До цього всього додано ще й кривавого нелюдського терору. Тисячі найбільш свідомих українських громадян без суду розстріляно, ув'язнено або заслано на північ Московщини, та до Сибіру. А 45 видатних представників української інтелігенції, наукових та культурних діячів виділено та поставлено перед большевицьким судом у Харкові. Судили їх за патріотизм, за спротив комунізму, за працю на користь української культури, за прагнення самостійності України, за надію на поворот Української Народної Республіки. Їх обвинувачували за зносини з Урядом Української Народної Республіки та кидали на цей Уряд ганебні, провокаційні наклепи і вигадки.

Влаштувавши Харківський процес, засуджуючи підсудних на тяжкі кари, большевицька окупаційна влада України думала злякати цим український народ, відвернути його від Української Народної Республіки, дискредитувати легальний Уряд та цим ослабити спротив народу і повернути його до признання окупаційної влади.

Та помилився ворог і тепер, як помилився він в році 1926, коли рукою найманого ката вбив у Парижі голову Директорії, Головного Отамана Військ Української Народної Республіки

З декларації в рік вибуху Другої світової війни, датованої 22-им січня 1939 року і підписаної головою Уряду В. Прокоповичем і міністром військових справ В. Сальським:

„Усі наші думки, всі почуття наші — там, на Україні далекій. Для нашої батьківщини, для добра українського народу довірою роки перебуваємо на чужині, безперестанно працюючи на визволення української нації та української держави. І хоч ділять нас од нашого Народу великі простори чужих земель, та проте знаємо, що ми не самі, що й там, на батьківщині, українські патріоти ведуть ту саму працю, що й ми, об'єднані з нами тим самим непереможним змаганням — здобути в своїй хаті свою правду і волю...

Минулої осені, вирішального часу європейської кризи, Уряд телеграмою до Голдсберґу одразу став в обороні прав наших закарпатських земляків, а далі звернувся до учасників Мюнхенської наради, пізніше й до всіх великих держав з меморіалом, де окреслив проблему державності України у весь її зріст. Та в опублікованих заявах, по-

Симона Петлюру. Не зламав він волі українського народу, лише виявив своє безсилля та показав цілому світові, що український народ і після десяти років окупації ставиться до большевицької влади, як до влади чужої, що як раніше, так і тепер український народ бажає самостійної Української Народної Республіки, свого національного Уряду та під його проводом готовий розпочати останній бій з ворогом за правду і незалежність.

Народне український! Твоя незломна твердість, впертість в боротьбі з ворогом, віра в кінцеву перемогу права і справедливості викликають подив цілого світу та дають Уряду Української Республіки силу і твердість провадити невтомну боротьбу з ворогом України.

Уряд Української Народної Республіки закликає тебе, народе український, на Україні і в розсіяній сушії, забути всі часові внутрішні розходження, об'єднатися, згуртувати всі сили розуму і волі на одному завданні, на одній спільній національній меті: одностайно й однодушно на воно роздати статі за звільнення рідного краю від московської неволі та за відновлення самостійного, незалежного державного життя на вільній українській землі“.

акладється та державність у майбутньому, то — воля Зверхнього Господаря нашої землі, сувереного народу українського...
Вітаючи усіх вірних синів України, на рідній землі і в розсіяній сушії, Уряд Української Народної Республіки звертається до всіх, хто зберіг твердість віри, бадьорість духу, незламність переконання, витривалість і національну дисци-

пліну, з незмінним словом: Всі ми цієї відповідальності хвилюємо мусимо найміцніше об'єднатися під акриями безсмертного славою бойовими прапорами нашої держави, Головного Отамана Військ Української Народної Республіки Андрія Лівіцького, всі, як один, чекаючи на наказ його, що покличе нас виконати святу обов'язок перед батьківщиною“.

З декларації ІУ-ї сесії УНРади, датованої 21-им березня 1957 року, коли після смерті А. Лівіцького в 1954 році Президентом УНР був Степан Витвицький, віцепрезидентом ген. Олександр Удовиченко, головою УНРади Іван Багряний і головою Уряду УНР (Виконавчого Органу) Микола Лівіцький:

„Під заслоною пропаганди про „суверенну державу українського народу“ — Українську ССР, режим диктатури і терору триває в Україні й далі: русифікація, нелюдська експлуатація населення, грабунки економічних багатств України — все це продовжується під пануванням т.зв. „колективного керівництва“. В супроводі порожніх заяв про так зване „поширення прав союзних республік“, Кремль дає посилює колоніальний режим в Україні...
Нерозривно зв'язана зі своїм народом, Українська Національна Рада протестує проти гноблення українського народу мас большевицькою Москвою... УНРада звертається до всіх українців, що живуть у вільному світі, і закликає їх пам'ятати про боротьбу українського народу на рідній землі. Не на еміграції, а там, в Україні, вирішиться доля українського народу і української державності, і це особливо наголосило ІУ Сесія Української Національної Ради. Українська політична еміграція також мусить виконати ряд важливих завдань, які мають допомогти у визволенні України...
З нагоди сорокаріччя Української Національної Ради Четверта Сесія Української Національної Ради нагадує про потребу братерської згоди всіх українських сил у вільному світі. Ми гаряче бажаємо об'єднання наших політичних організацій на базі єдиного законного Державного Центру Української Народної Республіки. Таке об'єднання зміцнить політичні сили нашого народу... УНРада

Степан Витвицький — Президент УНР в роках 1954—1965

уважно і з симпатією стежитиме за боротьбою поневоленіх народів проти російського комуністичного імперіалізму... ІУ Сесія УНРади це раз заявляє про свою волю боротися проти московського большевицького імперіалізму разом з усіма поневоленими країнами... В сорокаріччя російської революції 1917 року УНРада звертається теж і до російського народу, іменем якого большевицькі диктатори творили і творять свої злочини проти всіх націй. УНРада радіє, що також російським народам росте спротив комуністичній диктатурі... Ці визвольні ідеї поведуть народи до загальної революції проти совєтської деспотії. І тоді, на руїнах комуністичної тиранії, встане відроджена незалежна і соборна Українська Народна Республіка — демократична держава вільного народу“.

В НЬО ЙОРКУ ВІДЗНАЧЕНО 65-ТУ РІЧНИЦЮ ДЦ УНР В ЕКЗИЛІ

Нью Йорк (С.Ж.). — В суботу, 16-го листопада ц.р. тут відбулося врочисте відзначення 65-ї річниці Ді Державного Центру Української Народної Республіки в екзилі. В цей день, о год. 3-ій по полудні, зібралася численна українська й чужинська публіка в Українському Інституті Америки, в приміщеннях якого проведено це святкування.

З-поміж українців були присутні представники українських політичних організацій і громадських установ та відомі громадсько-політичні особистості. Між чужинськими гостями були представники екзильних урядів поневоленіх Москвою народів та провідні церковні і політичні діячі.

Відкрив це святкування вступним словом д-р Віктор Шандор, а привітав гостей та проводив програмою д-р Степан Ворон. Відповідну молитву провів о. Борисенко.

Постанням шановано державні гимни Америки, Канади, Австралії і всіх вільних держав світу, на теренах яких проживають українці та діють станції Прихильників ДЦ УНР в екзилі.

Глибоко змістовне слово від ДЦ УНР в екзилі вголосив Президент ДЦ УНР Микола Лівіцький, в якому обговорено деякі важливі справи українського політично-державницького життя на чужині. Потішаючою в мові Президента була згадка про те, що довершується консолідація українських

еміграційних політичних угруповань в рамках ДЦ УНР.

Усні привіти вголосили: митрополит Білоруської Православної Церкви в Америці, президент Білоруської Народної Республіки в екзилі, головний отаман Козаків, Гласков, голова Польського інституту ім. Й. Пілсудського в Америці голова Української УРДІ проф. Михайло Воскобійник. Письмові привіти направили від митрополита Української Православної Церкви Мстислава, митрополита Української Католицької Церкви Стефана, Владика Василя Лостена та від екзильних урядів Литви, Латвії і Естонії.

Бадьоре слово про 65-ту річницю ДЦ УНР в екзилі вголосив заступник голови Уряду, проф. Іван Самійленко.

В мистецькій частині виступили: тенор Ед Іванко, який при фортепіановому супроводі відспівав три композиції. Взянку віршів О. Олеса декламувала Лідія Крушельницька. Бандурист Юліан Китаєвий виконав думи і пісні.

Заключне слово вголосив д-р Ярослав Рудницький, голова Уряду УНР в екзилі.

Програму святкування закінчено молитвою, що її провів парох церкви Св. Юра в Нью Йорку, о. Ігумен Патрік Пашак, ЧСВВ, після чого всі привітали відспівали український національний гімн.

Державний Центр Української Народної Республіки в екзилі складає подяку Екзекутиві УНСоюзу за дозвіл видрукувати ці матеріали в органі УНС, щоденнику „Свобода“.

Яр. Рудницький

(Голова Уряду УНР)

ЛЕГІТИМНІ Й НЕЛЕГІТИМНІ УРЯДИ Й ДЦ УНР

(Уривок із статті)

Загально відомо, що є два роди екзильних урядів: одні — легітимні, другі — не-

легітимні. Легітимні уряди це такі, які вийшли в екзил під натиском ворожих окупаційних сил і продовжують свою діяльність поза власною територією, маючи, чи мавши перед своїм виходом в екзил, міжнародне визнання й булиши тим самим об'єктами міжнародного права.

Нелегітимні екзильні уряди це такі, які не існували як державні правління на своїх територіях, але створилися на еміграції, чи перемінилися в екзилі (провізоричні) уряди з різних комітетів, центрів тощо (напр., чехословацький екзильний уряд у Першій світовій війні; Вільної Індії в час Другої світової війни).

З пошвиного виходить ясно, що легітимні уряди в екзилі — вислід воєнної окупації (occupatio bellica), нелегітимні уряди — вислід політичної діяльності патріотичних груп, недоволивих існуючим режимом у даних країнах. У міжнародних взаєминах легітимні екзильні уряди мають більшу вагу, як нелегітимні, бож вони репрезентують татлість політично-державної діяльності певного народу, не вважаючи на втрату ним безпосереднього контролю над даною територією...

Уряд Української Народної Республіки в 1920 році вийшов разом з армією і державним апаратом в екзил і тим самим став одним із найстаріших — якщо не найстарішим — легітимним урядом у модерній історії. До його питомостей належало те, що він був на

основі акту 22-го січня 1919 року всеукраїнським.

Друга важлива прикмета екзильного Уряду УНР те, що він — як легітимний уряд — впродовж останніх 65-ти років продовжував боротьбу за відзискання втраченої суверенності України і в міру можливостей продовжує її під сучасну пору. Безліч інтервенцій, меморандумів, петицій та інших виявів його діяльності засвідчують урбі ет орбі його живучість і ефективність державницько-політичної дії.

Користаючи з (неписаного) звичаю в західних державах, він має своєрідні успіхи на міжнародному полі й такі акції як справа заступства маріонеткового кийського „уряду“ в Організації Об'єднаних Націй, становище до Гельсінського Акту з 1975 року, аплікація до Міждержавного Суду Справедливості в Гаазі за голодомор 1932-33, українська декларация в Лондоні з 1979 року та інші свідчать не тільки про його будування на твердій основі легітимності, але й про кончність його існування в екзилі паралельно до церковних та суспільно-громадських надбудов української діаспори, передусім СКВУ.

Легітимність екзильного Уряду УНРеспубліки так, як її прийнято розуміти в сучасних міждержавних взаєминах і в міжнародному праві, стоїть поза всякою дискусією і сумнівом. Те саме торкається й потреб, а то й кончності його існування, як протистави підневільному уряду т.зв. Української РСР та повсякчасного його заперечення.

ПЕРША ТОЧКА РЕЗОЛЮЦІЇ ІХ СЕСІЇ УНРАДИ В ЛИПНІ 1984 РОКУ

Ця точка була запропонована Президентом М. Лівіцьким у вступній промові на Сесії й схвалена одностайно всіма членами УНРади, учасниками Сесії: „ІХ Сесія Української Національної Ради ще раз урочисто стверджує як незмінну і неперервну напрямку політики Державного Центру Української Народної Республіки в екзилі, що т.зв. Українська Радянська Соціалістична Республіка не є українською державою і в провадженнях УНР, а є формою чужинської окупації України, накинута силою московсько-більшовицьких військ.

Екзильний Уряд Української Народної Республіки повинен існувати і діяти

доти, доки в Києві не прийде до влади національний український Уряд справжньої самостійної, соборної і народоправної української держави, яка існувала у формі Української Народної Республіки до агресії Москви.

Уряд Української Народної Республіки визнає такий справжній український Уряд у Києві і передасть йому ті повноваження, що їх він одержав від Українського Трудового Конгресу в Києві 1919 року і від Директорії Української Народної Республіки, що два роки очолювала на українській території боротьбу українського народу проти московсько-більшовицьких та інших нападників“.

Будинок ДЦ УНР у місті Філадельфія, Па.

ПІРАКА!	УВАГА!	ПРОЗА!
В-во Платова Ватага „Бурлак“, Нью Йорк — 1983		
видало і рекомендує книжку:		
РОМАНА КУПЧИНСЬКОГО		
НЕВИСПІВАНІ ПІСНІ		
(Вибрана пірика і проза)		
Упорядкували: Б. Бойчук і О. Кузьмович		
Обкл. і мист. оформлення: Орест Спичинський		
Книжка має 124 сторінки; формат 6" x 9"; гарна тверда оправа. Вартість цієї цінної книжки збагачує ще ілюстрації та знімки незабутнього УСС-а.		
Ціна: 9.00 дол. з пересилкою.		
Популіти зі стейту Нью Джерсі при замовленні книжок зобов'язані додати до відповідної суми ще 6% стейтового податку.		
Замовляти:		
SVOBODA BOOK STORE		
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302		

